

Оленін В. О., Братішко Ю. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Проблеми управління соціально відповідальною діяльністю фармацевтичних компаній

yezjf@nuph.edu.ua

Вступ. Сьогодні більшість досліджуваних фармацевтичних компаній (ФК) зважають на необхідність реалізації політики соціальної відповідальності (СВ), але, з огляду на проведені дослідження, масштаби зовнішньої СВ є все ж таки більшими, ніж внутрішньої. Тому, сучасним ФК слід більше уваги приділяти не тільки зовнішнім соціальним програмам, а й турбуватись про власний персонал.

Метою дослідження є вивчення проблем управління соціально відповідальною діяльністю (СВД) ФК.

При виконанні дослідження були використані методи: контент-аналізу, наукового синтезу, узагальнення, спостереження, експертний метод, метод моніторингу, угруповання, вимірювання та ін.

Проведені дослідження напрямків соціальної відповідальності фармацевтичного бізнесу (СВФБ) свідчать про існування низки проблем в управлінні СВ ФК (рис. 1): безсистемність та нерегулярність здійснення цієї діяльності, неврахування всіх аспектів та інтересів стейкхолдерів, відсутність належного нормативного та методичного забезпечення, відсутність фахівців (менеджерів) з управління СВ, які традиційно широко використовуються у зарубіжних ФК та ін. Це свідчить про необхідність створення системи управління СВФБ та удосконалення її організаційного забезпечення.

На думку експертів, головними проблемами у сфері СВ в наш час лишаються: теоретична неопрацьованість понятійного апарату (58% відповідей); закритість інформації щодо діяльності суб'єктів фармацевтичного ринку СФР (72% відповідей); зменшення кількості учасників процесу КСВ (78% відповідей); недостатність фінансування, складність залучення фінансових ресурсів та відсутність пільг щодо кредитування соціальних проектів (81% відповідей);

відсутність національних стандартів соціальної звітності (69% відповідей); низький рівень соціальної активності суспільства, місцевих органів влади та громад, персоналу та керівництва СФР (73% відповідей); недостатність чітко окреслених та законодавчо закріплених привілеїв для соціально відповідальних фармацевтичних організацій (74% відповідей); відсутність сталого конструктивного діалогу зі стейкхолдерами (56% відповідей); орієнтація бізнесу на отримання «швидкого» економічного ефекту та відсутність прагнення здійснювати довгострокові соціальні інвестиції (54% відповідей); недостатній рівень СВ у закладах вищої освіти фармацевтичного (медичного профілю); відсутність у фармацевції компетентних спеціалістів з управління соціальною відповідальністю (79% відповідей); відсутність традицій соціально відповідальної поведінки в українському суспільстві (65% відповідей) та інші (рис. 1).

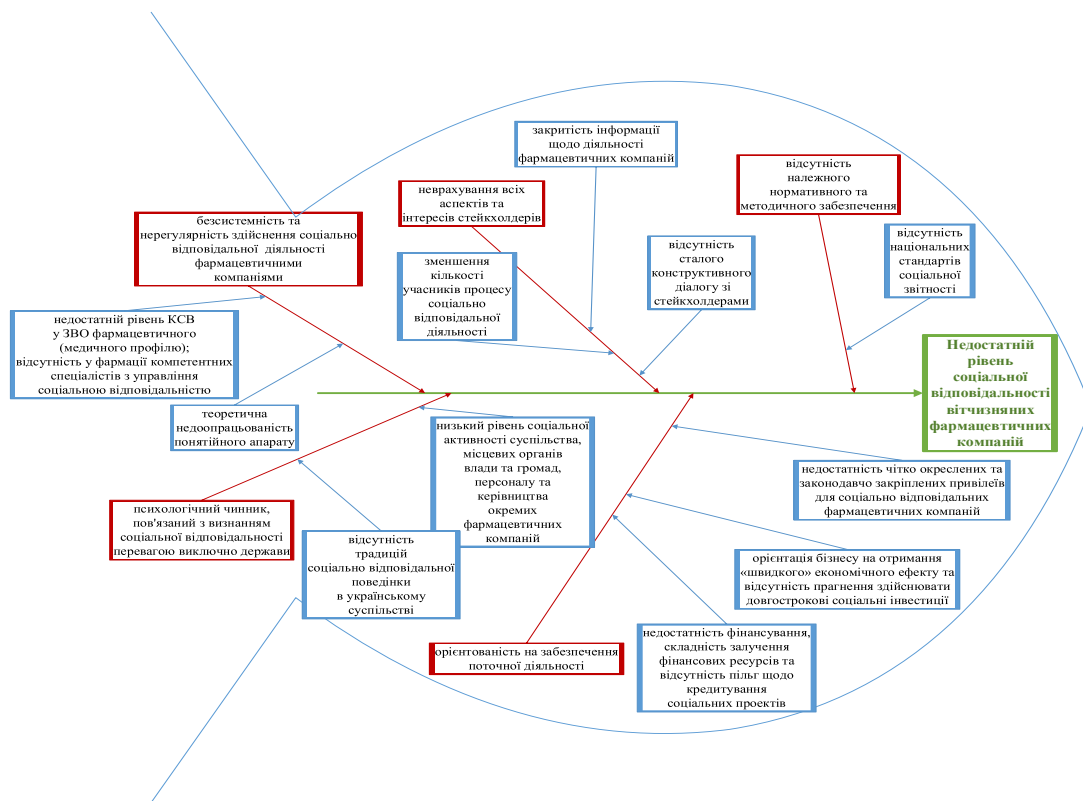

Рис. 1 Причинно-наслідкова діаграма проблем управління соціальною відповідальною діяльністю фармацевтичних компаній (власна розробка)

Також нами проаналізовані та визначені пріоритетні напрямки СВ для СФР, якими на сьогодні є:

- відмова від отримання короткострокового економічного ефекту діяльності ФК (71% відповідей);
- розробка механізму управління соціальним капіталом СФР (65% відповідей);
- забезпечення узгодженості інтересів всіх учасників процесу СВ (63% відповідей);
- налагодження системи партнерських відносин (70% відповідей);
- підвищення якості фармацевтичної освіти та відкриття нових спеціальностей (62% відповідей);
- розвиток наукового потенціалу вітчизняної фармації (52% відповідей);
- розвиток репортингу зі стейкхолдерами (49% відповідей);
- складання соціальної звітності на добровільних засадах (51% відповідей);
- впровадження заходів з підвищення лояльності персоналу (63% відповідей);
- використання частини прибутку на розвиток соціальної інфраструктури (67% відповідей);
- впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій (78% відповідей);
- реалізація програм допомоги соціально незахищеним верствам населення, меценатство та спонсорство (73% відповідей);
- підвищення рівня соціального забезпечення, захисту персоналу, розширення соціального пакету для працівників (82% відповідей);
- створення у ФК посади менеджера з СВ (66% відповідей) та інше.

Висновки. Отже, СВ вітчизняних ФК є складною, багатоаспектною сферою їх функціонування, до управління якою необхідно застосовувати науково обґрунтовані підходи, що опираються на чинну нормативно-правову базу, наукові принципи і застосування сучасного інструментарію менеджменту. Тому наступним етапом наших досліджень стало опрацювання методичних підходів щодо оцінки існуючого стану СВД ФК з метою визначення резервів її удосконалення і визначення стратегічних орієнтирів сталого розвитку.